

Co-funded by
the European Union

FATIMA2

Leerplan voor Jonge Ambassadeurs van Mensenrechten en Gendergelijkheid

Module 1.1 Begrip van Mensenrechten

FATIMA 2

*FATIMA 2: Het voorkomen van Eer Gerelateerd Geweld tegen vrouwen
via Sociale Impact Projecten en Peer Learning geleid door
jonge mannen
Ref. 101095877*

Het FATIMA2-project is medegefinancierd door het EU CERV-2022_DAPHNE-programma. De inhoud en materialen zijn de enige verantwoordelijkheid van de auteurs. De Europese Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat van de daarin opgenomen informatie wordt gemaakt. (Financieringsreferentie 101095877)

Inhoud

GEBRUIKERSHANDLEIDING	4
WOORDENLIJST	4
LEERDOELEN	6
ACTIVITEITEN	8
A1.1 Geweld in mijn leven	8
A1.2 Respecteer mijn rechten als vrouw	9
A1.3 Schendingen van de rechten	11
A1.4 Mindmap over samenwerking tussen verschillende instanties	12

GEBRUIKERSHANDLEIDING

In deze module wordt van de deelnemers verwacht dat ze kennis, vaardigheden en een houding verwerven/ontwikkelen met betrekking tot mensenrechten in hun eigen land en in de context van internationale juridische instrumenten. Na afronding wordt van de deelnemers verwacht dat ze kennis en vaardigheden kunnen aantonen op het gebied van:

- Wetgeving (nationaal, Europees en internationaal niveau)
- Kinder rechten
- Rechten van vrouwen
- De rechten van overlevenden van eengerelateerd geweld
- Ondersteunende diensten die beschikbaar zijn of dienstverleners voor mensen die risico lopen om slachtoffer/overlevende te worden van eengerelateerd geweld.

Deelnemers moeten hun bereidheid tonen om deze informatie actief over te dragen aan de gemeenschappen waar zij toe behoren, overlevenden van eengerelateerd geweld en vooral de mogelijkheid hebben om normen om te zetten naar passend gedrag .

De module is ontworpen met volledig respect en bevordering van:

- Het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 1966
- Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989
- Het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (zoals gewijzigd door Protocollen nr. 11 en nr. 14, 1950)
- Het Europees Verdrag van 1996 betreffende de uitoefening van de rechten van het kind
- Verklaring van de Verenigde Naties inzake de rechten van de mens
- Het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld
- Richtlijn van de Europese Unie inzake de rechten van slachtoffers
- Het Haags Kinderontvoeringsverdrag en de Brussel I-bis Verordening

BEGRIPPENLIJST

Voor de doeleinden van deze module:

- "Rechtsstaat" (van toepassing op zowel minderjarigen als volwassenen) regelt dat individuen, personen en de overheid zich moeten onderwerpen aan de wet en niet aan willekeurige acties van een individu of groep individuen.
- "Een ouder" verwijst naar een persoon(en) met ouderlijke verantwoordelijkheid volgens nationale wetgeving.
- "Een kind" betekent elke persoon onder de 18 jaar.
- "Kindvriendelijke Justitie" verwijst naar rechtssystemen die de eerbiediging en effectieve implementatie van alle rechten van kinderen op het hoogst haalbare niveau waarborgen, rekening houdend met de onderstaande principes en met inachtneming van het niveau van rijpheid en begrip van het kind en de omstandigheden van de zaak. "Kindvriendelijke justitie" moet toegankelijk, leeftijdsadequaat, snel, ijverig, aangepast aan en gericht zijn op de behoeften en rechten van het kind, evenals op het respecteren van het privé- en gezinsleven, integriteit en waardigheid.
- "Gender" verwijst naar de sociaal geconstrueerde rollen, gedrag, activiteiten en kenmerken die een bepaalde samenleving als passend beschouwt voor vrouwen en mannen.
- "Geweld tegen vrouwen en meisjes" wordt begrepen als een schending van de mensenrechten en als vorm van discriminatie tegen vrouwen/meisjes en omvat alle vormen van eegerelateerd geweld die leiden tot fysieke, seksuele, psychologische, economische schade of lijden, inclusief bedreigingen met, dwang of willekeurige vrijheidsberoving, zowel in het openbaar als in het privéleven.
- "Mensenrechten" zijn rechten die we simpelweg hebben omdat we mens zijn - ze worden niet verleend door een staat. Deze universele rechten zijn inherent aan ons allemaal, ongeacht nationaliteit, geslacht, nationaliteit, etnische afkomst, kleur, religie, taal of enige andere status. Ze variëren van de meest fundamentele - het recht op leven - tot die rechten die het leven de moeite waard maken, zoals het recht op voedsel, onderwijs, werk, gezondheid en vrijheid.
- "Eer gerelateerd geweld "
Dit is een vorm van criminaliteit die tot doel heeft collectieve normen en waarden te handhaven met betrekking tot begrippen als eer, oneer, schaamte en schaamteloosheid. In deze context vertegenwoordigt 'eer' de waarden van de individuele man en het recht op respect.
- "Eer in collectivistische samenlevingen" Wordt alleen toegeschreven aan mannen. Vrouwen zouden schaamte moeten voelen met betrekking tot hun lichaam, zodat mannen om hen heen eer kunnen hebben. Schaamte is een norm in eer-culturen.

LEERDOELEN

	Module/Unit	Leerdoelen		
		Kennis	Vaardigheden	Houding
1	Het begrijpen van mensen rechten	Aan het einde van deze module is de deelnemer in staat om...	Aan het einde van deze module is de deelnemer in staat om...	De module heeft tot doel de volgende houding te bevorderen:
1.1	<p><u>Internationale mensenrechten instrumenten.</u></p> <p>Thema's</p> <p>Het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten van 1966</p> <p>Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van het kind van 1989</p> <p>Het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (zoals gewijzigd door Protocollen nr. 11 en nr. 14, 1950)</p> <p>Het Europees Verdrag van 1996 betreffende de uitoefening van de rechten van het kind</p> <p>Verklaring van de Verenigde Naties inzake de rechten van de mens</p> <p>Het Verdrag van de Raad van</p>	<p>4 internationale verdragen te identificeren die relevant zijn voor slachtoffers en overlevende van HRV.</p> <p>Het belang van deze internationale verdragen uit te leggen.</p> <p>Een overzicht te geven van de manieren waarop migrantenmeisjes en -vrouwen beschermd kunnen worden door de ratificatie van deze verdragen.</p> <p>De normen en principes van de mensenrechten, de waarde die ze ondersteunen en de mechanismen voor hun bescherming samen te vatten. En begrijpen dat vrijheid en rechten ook gepaard gaan met verantwoordelijkheden.</p>	<p>Te herkennen wanneer de fundamentele mensenrechten worden geschonden.</p> <p>Om mensenrechtenkwesties en problemen in de gemeenschap aan te pakken.</p> <p>Te communiceren en pleiten voor mensenrechten in zowel publieke als prive situaties.</p> <p>Casussen te beoordelen vanuit een menselijk perspectief.</p> <p>Na te denken over wat als misbruik beschouwd wordt.</p>	<p>Empowered om hun rechten te waarderen en uit te oefenen. En om de rechten van andere te respecteren en te handhaven.</p> <p>De verantwoordelijkheid en motivatie om een positief verschil te maken of om een verandering teweeg te brengen.</p> <p>Het bevorderen van mensenrechten in het dagelijks leven door acties te ondernemen.</p> <p>Bewustzijn creëren over de rechten van individuen en de noodzaak om gerespecteerd te worden in samenlevingen waar HRV veel voorkomt.</p>

	<p>Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld</p> <p>Richtlijn van de Europese Unie inzake de rechten van slachtoffers</p> <p>Het Haags Kinderontvoeringsverdrag en de Brussel I-bis Verordening</p>			
1.2	<p><u>Rechtsprocedures en kinderrechten in de nationale context</u></p> <p>Thema's :</p> <p>Nationale juridische instrumenten met betrekking tot HBV.</p> <p>Juridische procedures in gevallen van HBV tegen vrouwen en meisjes</p> <p>Ondersteunende diensten voor migrantenmeisjes en overlevende van HBV.</p>	<p>Nationale wettelijke instrumenten die relevant zijn voor de rechten van overlevende of personen die risico lopen te identificeren.</p> <p>De nationale juridische procedures uit te leggen in gevallen van HBV tegen vrouwen en kinderen.</p> <p>De verschillende beschikbare ondersteunende diensten en hun functies aan te wijzen.</p>	<p>De nationale wetten met betrekking tot HBV en kinderrechten te begrijpen.</p> <p>De juridische instrumenten te beheersen en te weten wanneer ze toe te passen.</p> <p>Een netwerk op te bouwen van ondersteunende diensten.</p>	<p>Het respecteren van de juridische instrumenten en het informeren van mensen over de gevolgen bij een overtreding.</p> <p>Het verwijzen van slachtoffers of personen die risico lopen op HBV naar beschikbare ondersteunende diensten.</p> <p>Het melden van misbruik gevallen.</p> <p>Is een actieve toeschouwer - ziet niet alleen toe op een situatie maar is ook in staat om escalatie te voorkomen.</p>

ACTIVITIES

A1.1 Violence in my life

Naam van de activiteit	Geweld in mijn leven.
Doelen	Het begrijpen en identificeren van geweld en zijn vormen.
Omschrijving	<p>Deel 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leg uit dat dit een gelegenheid is voor de deelnemers om gedachten en gevoelens te delen over persoonlijke ervaringen met interpersoonlijk geweld, zowel wanneer mensen gewelddadig naar hen waren als wanneer zij gewelddadig waren naar anderen. 2. Zorg ervoor dat iedereen op de hoogte is van en begrijpt wat de regels zijn voor participatief groepswork: dat iedereen met respect moet worden behandeld, dat wat iemand zegt vertrouwelijk wordt behandeld en dat niemand onder druk moet staan om iets te zeggen wat hen ongemakkelijk maakt. 3. Houd een korte brainstormsessie over het woord 'geweld', bijvoorbeeld verbaal misbruik, beledigingen, sarcasme, intimidatie (door bendes, familie, vrienden), slaan van een kind of slaan/geslagen worden, verkrachting, gedwongen huwelijk, bedreigingen, enz. Gebruik post-its of andere kaarten, of een bord om ideeën met betrekking tot het woord 'geweld' op te schrijven. 4. Vraag iedereen om vijf minuten na te denken over persoonlijke incidenten wanneer: <ol style="list-style-type: none"> a. Iemand gewelddadig naar hen handelde. b. Wanneer ze zelf gewelddadig handelden naar iemand anders. c. Wanneer ze zagen dat iemand anders gewelddadig was maar niet ingrepen. 5. Vraag om vrijwilligers om hun ervaringen aan te bieden als voorbeelden voor de groep om samen te overwegen. Laat hen vertellen wat er gebeurde en hoe ze zich erover voelen. Probeer twee voorbeelden in elke categorie a, b en c te krijgen. 6. Maak beknopte aantekeningen over de incidenten op het flip-overbord <p>Deel 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begin met een korte discussie over de activiteit als geheel en of het moeilijk was of niet, en waarom. Ga vervolgens over op de analyse van de verschillende incidenten. Dit moet worden gedaan met tussen de 3-5 mensen in een groep. <ul style="list-style-type: none"> • Waarom gebeurde de gewelddadige situatie? • Waarom gedroeg je je zoals je deed? • Hoe zouden leden van de groep zich in vergelijkbare omstandigheden hebben gedragen? • Hoe had je anders kunnen handelen? Heeft de rest van de groep suggesties? • Wat had iemand kunnen doen om te voorkomen dat het incident plaatsvond? • In het geval van (c) waarom grepen ze niet in? • Waren er algemene oorzaken van de incidenten of waren ze allemaal uniek? • Hoeveel incidenten waren het gevolg van misverstanden, hoeveel waren het gevolg van bitterheid, kwaadaardigheid of jaloezie? • Hoeveel incidenten waren het gevolg van verschillen in cultuur en gebruiken, opinie of geloof? • Wat verstaan mensen onder het woord 'tolerantie'? Hoe zou je het definiëren?

	<ul style="list-style-type: none"> • Moeten we tolerant zijn ten opzichte van alles wat anderen doen of zeggen? • Waarom is tolerantie een sleutelwaarde voor de bevordering van mensenrechten? <p>Als alternatief, in plaats van hen te vragen te reflecteren op hun eigen ervaringen in nr. 4 van Deel 1, laat hen dan naar het Fatima-verhaal kijken of iets vergelijkbaars (Fatima-verhaal in het Zweeds: https://youtu.be/TR-37T-YD9M?si=dSgzkymm27Lu9cFO) en ga verder met de rest van de stappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> •
Soort activiteit	Interactieve opdracht, groeps opdracht
Duur	75mins
Ruimte en materialen	Comfortabele ruimte, geluidssysteem, pennen/potloden, schrijfpapier, flip-overs, post-its, videoprojector, computer/laptop..
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis en begrip ontwikkelen over het slachtoffer zijn van geweld en de oorzaak van geweld • Het ontwikkelen van vaardigheden aanmoedigen om op een positieve manier met geweld om te gaan. • Waarden van tolerantie en verantwoordelijkheid ontwikkelen
Module	Begrijpen van mensenrechten
Bron	Deze activiteit is ontworpen door Folkuniversitetet voor het FATIMA 2 project

A1.2 Respecteer mijn rechten als vrouw

Naam activiteit	Respecteer mijn rechten als vrouw
------------------------	--

Doelen	Identificeren van mensen rechten en vrijheden.
Omschrijving	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verdeel de deelnemers in werkgroepen (maximaal 5 deelnemers per groep). 2. Geef een korte introductie over de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN (algemeen doel, ratificerende landen). Gebruik bijvoorbeeld een video als ondersteuning: https://youtu.be/nDgIVseTkuE?si=OZ4CnViEbgQ02ofAs of https://youtube.com/watch?v=4B96mfwCg7U. 3. Geef elke groep kopieën van de preambule van de Verklaring (1 kopie per deelnemer). 4. Vraag de deelnemers de tekst te lezen. 5. Vraag de deelnemers op post-its te schrijven welke vrijheden en mensenrechten worden gegarandeerd en beschermd onder de Verklaring (1 vrijheid/mensenrecht per post-it). 6. Vraag de groepen een woordvoerder te kiezen om de resultaten te presenteren en de post-it op de muur te plakken. De volgende woordvoerder die opstaat en presenteert, moet vergelijkbare verklaringen in lijn met de vorige presenteren. 7. Discussies over de kaart die is gemaakt door alle post-its. <p><i>Het deel van de Verklaring dat moet worden gebruikt is: "Alle mensen worden vrij en gelijk in waardigheid en rechten geboren. Zij zijn begiftigd met rede en geweten en behoren zich jegens elkander in een geest van broederschap te gedragen. Iedereen heeft het recht op leven, vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon. Niemand zal onderworpen worden aan marteling of aan een wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing. Niemand zal onderworpen worden aan willekeurige inmenging in zijn privéleven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling, noch aan enige aanslagen op zijn eer en goede naam. Mannen en vrouwen van huwbare leeftijd hebben het recht om te trouwen en een gezin te stichten. Zij hebben gelijke rechten wat het huwelijk betreft, tijdens het huwelijk en bij de ontbinding ervan. Het huwelijk mag slechts worden aangegaan met de vrije en volledige toestemming van de aanstaande echtgenoten."</i></p> <p>https://www.coe.int/en/web/compass/the-universal-declaration-of-human-rights</p> <p><i>Opmerking voor de begeleider: Laat de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN in artikelen afdrucken. Ze zullen 3 artikelen uit elke groep identificeren. Dit is van toepassing op Stap 3. Aan het einde van de oefening kunt u hen het document in zijn geheel verstrekken. Uit de resultaten (lijst) kan worden geïdentificeerd welke mensenrechten en fundamentele burgerlijke vrijheden migranten en vluchtelingenvrouwen en -meisjes in hun gemeenschap zich bewust zijn of niet bewust zijn van.</i></p>
Type activiteit	Interactieve opdracht, groeps opdracht
Duur	45mins
Ruimte en materialen	Comfortabele ruimte, ronde tafels (bij voorkeur 2), flip-over, markers, post-its, kopieën van de relevante secties van de preambule van de Verklaring.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN. • Vaardigheden ontwikkelen om informatie te verstrekken aan slachtoffers en hun families met betrekking tot bescherming en ondersteuning van slachtoffers/overlevende
Module	Begrijpen van mensenrechten

Bron	Deze activiteit is ontworpen door Folkuniversitetet voor het FATIMA 2 project
-------------	---

A1.3 Overtreding van de rechten

Naam activiteit	Overtreding van de rechten.
Doelen	Identificatie van straffen of strafmaatregelen bij schending van rechten binnen de nationale context.

Omschrijving	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verdeel de deelnemers in werkgroepen (maximaal 5 deelnemers per groep). 2. Gebruik een van deze video's als introductie: https://vimeo.com/487425305, https://www.youtube.com/watch?v=kHHxF6ahxEg&list=PLIJkE15RrVLdACT19fRVczqS4y-mdeltw, https://youtu.be/TR-37T-YD9M?si=dSgzkymm27Lu9cFO. 3. Bespreek kort schendingen van mensenrechten als een misdrijf in de context van eengerelateerd geweld, zoals beperkingen, geweld (fysiek, mentaal, materieel, seksueel, symbolisch, bijvoorbeeld het vernietigen van iemands eigendom of schade aan hun huisdieren), gedwongen huwelijk en kinderhuwelijk, vrouwenbesnijdenis, onderdrukking, bedreigingen, 'heropvoedingstrips'. 4. Vraag deelnemers of ze op de hoogte zijn van straffen voor het schenden van rechten in hun land en schrijf ze op. 5. Beperk de focus tot eengerelateerd geweld. 6. Vraag deelnemers wat ze vinden van deze straffen. Zijn ze gerechtvaardigd (voldoende, niet voldoende, te streng)? 7. Vraag groepen om een woordvoerder te kiezen om de resultaten te presenteren en de post-it op de muur te plakken. De volgende woordvoerder die opstaat en presenteert, moet vergelijkbare verklaringen in lijn met de vorige presenteren. 8. Discussies over de kaart gemaakt door alle post-its. Opmerking aan de begeleider: Onderzoek of eeronderdrukking een misdaad is binnen jouw context. Zo ja, wat zijn enkele van de straffen? Merk op dat niet alle misdrijven worden gedekt door de bepaling over eeronderdrukking, maar eerder door de criminele handelingen die eeronderdrukking kunnen vormen. Wees voorzichtig om de discussie niet te beperken tot eengerelateerd geweld, maar eerder tot de schendingen van individuele mensenrechten in het algemeen.
Type activiteit	Interactieve opdracht, groeps opdracht
Duur	45mins
Ruimte en materialen	Comfortabele ruimte, ronde tafels (bij voorkeur 2), flip-over, markers, post-its, kopieën van de relevante secties van de preambule van de Verklaring.
Leerdoelen	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis dat schendingen van deze rechten een misdrijf kunnen vormen dat strafbaar is volgens de wet, afhankelijk van de context. • De verworven kennis gebruiken om anderen voor te lichten.
Module	Begrijpen van mensenrechten
Bron	Deze activiteit is ontworpen door Folkuniversitetet voor het FATIMA 2 project

A1.4 Mind-map over samenwerkende instanties

Naam activiteit	Mind-map over samenwerkende instanties
Doelen	Het bevorderen van netwerkvorming tussen deelnemers en het versterken van hun capaciteit om betrokken te zijn bij en

	duurzame samenwerking tussen meerdere instanties om te handhaven in gevallen van eergerelateerd geweld (HBV).
Omschrijving	<ol style="list-style-type: none"> 1. Deelnemers worden verdeeld in groepen (de trainer gebruikt eigen inzicht wat betreft het aantal te vormen groepen, afhankelijk van het aantal deelnemers). 2. Elke groep bespreekt, gebruikt post-it notes en maakt een mindmap op de tafel. Voor elk gebied moeten deelnemers verwijzen naar belangrijkste belanghebbenden en acties binnen hun bereik die kunnen bijdragen aan of slachtoffers van eergerelateerd geweld (HBV) kunnen ondersteunen. Hier moet de trainer de deelnemers eraan herinneren dat dit een vorm van geweld is die buiten het gastland kan plaatsvinden, dus het is belangrijk om internationale belanghebbenden te vermelden. 3. Een vertegenwoordiger van elke groep presenteert hun eigen mindmap en plakt deze op het bord. 4. De trainer maakt een eind-mindmap door de meningen van de groepen samen te vatten met behulp van de post-it notes die door de groepen zijn gemaakt.
Type activiteit	Interactieve opdracht, groeps opdracht
Duur	45mins
Ruimte en materialen	Comfortabele ruimte, ronde tafels (bij voorkeur 2), flip-over, markers, post-its, hand-out over samenwerkende partijen
Leerdoelen	Outline multi agency collaborative possibilities in combatting HBV.
Module	Begrijpen van mensenrechten
Bron	Deze activiteit is ontworpen door Folkuniversitetet voor het FATIMA 2 project